

มรต. 5 : 2565 ว่าด้วย หลักเกณฑ์การประเมินคุณภาพข้อมูล สำหรับหน่วยงานภาครัฐ

โดย ฝ่ายมาตรฐานดิจิทัลภาครัฐ (SD)
สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)

มาตรฐานรัฐบาลดิจิทัล

Digital Government Standard

มรด. 5 : 2565

DGS 5 : 2565

ว่าด้วยหลักเกณฑ์การประเมินคุณภาพข้อมูล
สำหรับหน่วยงานภาครัฐ

DATA QUALITY ASSESSMENT FRAMEWORK for GOVERNMENT AGENCY

เวอร์ชัน 1.0

สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)
สำนักนายกรัฐมนตรี

มรด. 5 : 2565 ว่าด้วยหลักเกณฑ์การประเมิน คุณภาพข้อมูลสำหรับหน่วยงานภาครัฐ

กรอบการดำเนินงานตามกรอบธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ

ธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Data Governance for Government)

ผลลัพธ์

กรอบธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐในระดับหน่วยงาน

คณะกรรมการธรรมาภิบาลข้อมูล
(Data Governance Council)

ทีมบริการข้อมูล
(Data Steward Team)

ผู้มีส่วนได้เสียกับข้อมูล
(Data Stakeholders)

โครงสร้างธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Data Governance Structure)

ถูกต้อง ครบถ้วน เป็นปัจจุบัน มีนัยปลอดภัย รักษาความเป็นส่วนตัวเชื่อมโยง เป็นประโยชน์
"จัดทำเกณฑ์ประเมินคุณภาพข้อมูล"
การวัดการดำเนินการและความสำเร็จของธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ
(Data Governance Metrics/Success Measures)

สภาพแวดล้อมของ
ธรรมาภิบาลข้อมูล
(Data Governance
Environment)

นิยามข้อมูล
(Data Definition)

กฎเกณฑ์ของข้อมูล/
นโยบายข้อมูล
(Data Rules/
Data Policies)

นิยามและกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับข้อมูล (Definition and Rules)

การวางแผน
(Plan)

การปฏิบัติ
(Do)

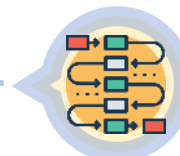
ตรวจสอบ วัดผล และ
รายงาน
(Check, Measure and Report)

การปรับปรุงธรรมาภิบาล
ข้อมูล
(Continual Improvement)

กระบวนการธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ
(Data Governance Processes)

คุณภาพข้อมูล

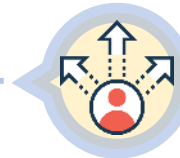

ทะเบียนบัญชีรายชื่อข้อมูลภาครัฐ

นำไปสู่การเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูล

การรักษาความปลอดภัย และคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

การเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐ

นำไปสู่การใช้ประโยชน์ข้อมูลในมิติต่าง ๆ

มาตรฐานการแลกเปลี่ยนข้อมูล/ คู่มือแนวปฏิบัติ

นโยบายในการขอใช้ข้อมูล

กรอบการจัดทำคุณภาพข้อมูล (Data Quality) ของหน่วยงานภาครัฐ

Data Governance : การกำกับดูแลข้อมูล

Accuracy Completeness Timeliness Security Privacy Connectedness Worthiness

Organization & Stewardship

- Function of
- DG Committee
 - Steward team
 - Data Controller/Processor/User

Policy & Standard

- Data Management
- **Data Quality Assurance**
- Data Exchange

Data Risk Management Compliance & Data Audit

- Data Risk Management
- Data Law & Regulation
- Data Quality Audit

Building Knowledge & Awareness

- Program Coverage
- Measurement
- Ongoing

Data Management : การบริหารจัดการข้อมูล

Data Lifecycle

Create

Store

Use

Public

Archive

Destroy

Foundation

Data Catalog

- What data ?
- Who's the owner ?
- Search Tags
- Data sources

Data Security & Privacy

- Confidentiality
- Integrity
- Availability

Data Quality

- Accuracy
- Validity
- Timeliness
- Completeness
- Uniqueness
- Consistency

วัตถุประสงค์ของการจัดทำหลักเกณฑ์การประเมินคุณภาพข้อมูล

“การบริหารจัดการคุณภาพข้อมูล ถือเป็นกระบวนการหนึ่งที่จะช่วยให้องค์กรสามารถรักษาคุณภาพของข้อมูลได้ในระยะยาว และเอื้อให้องค์กรสามารถใช้ประโยชน์จาก Big Data ได้อย่างคุ้มค่ามากที่สุด

- จัดทำ “ร่างหลักเกณฑ์การประเมินคุณภาพข้อมูล” ที่ครอบคลุมกรอบแนวคิด (DQA Framework) และเครื่องมือสำหรับการประเมินคุณภาพข้อมูล
 - 1. แบบประเมินคุณภาพข้อมูล (DQA Assessment)**
 - 1.1 แบบตรวจสอบประเมินคุณภาพ (DQA Checklist) เพื่อตรวจสอบกระบวนการเตรียมข้อมูลที่มีคุณภาพ
 - 1.2 แบบประเมินคุณภาพข้อมูลด้วยตนเอง (DQA Self-Assessment) เพื่อวัดผลลัพธ์ข้อมูล (Data Output) ตามมิติคุณภาพข้อมูล
 - 2. แบบตรวจสอบประเมินการควบคุมและติดตามให้ข้อมูลมีคุณภาพ (Data Quality Monitoring and Control Checklist)**
ตามกระบวนการจัดทำรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ

โดยมีขอบเขต

 - ✓ วัดผลลัพธ์ (Output) ตามมิติคุณภาพข้อมูล
 - ✓ โดยเริ่มจากการประเมินคุณภาพข้อมูลในประเภท **ข้อมูลระเบียบ (Record) และ/หรือ Tabular Format Data ที่อยู่ใน Database** ตามประเภทข้อมูลในรายการคำอธิบายข้อมูลส่วนหลัก (Mandatory Metadata) สำหรับชุดข้อมูลภาครัฐ

* กรณีประเมินคุณภาพ ข้อมูลสถิติ ให้อ้างอิงตาม Eurostat หรือมาตรฐานที่ สสช. ประกาศ

** กรณีประเมินคุณภาพ ข้อมูลภูมิสารสนเทศเชิงพื้นที่ ให้อ้างอิงตาม ISO 19157:2013 Geographic information — Data quality หรือมาตรฐานที่ GISTDA
- เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีตัวอย่างในการตรวจสอบและประเมินคุณภาพข้อมูล ซึ่งจะช่วยให้หน่วยงานสามารถบริหารจัดการข้อมูลให้มีคุณภาพ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน เพิ่มคุณค่าในการให้บริการ และต่อยอดการพัฒนาของประเทศในมิติต่าง ๆ ได้

“5 มิติ (Dimension) ในการประเมินคุณภาพข้อมูล”

ความถูกต้อง และสมบูรณ์ (Accuracy and Completeness)

ประเมินเรื่องความถูกต้องแม่นยำ แหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ และมีกระบวนการตรวจสอบ

ความสอดคล้องกัน (Consistency)

ประเมินเรื่องรูปแบบของข้อมูล ความสอดคล้องกัน และมาตรฐานในการจัดทำข้อมูลของหน่วยงาน

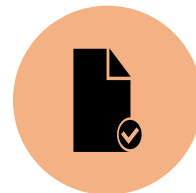
ตรงตามความต้องการของผู้ใช้ (Relevancy)

ประเมินว่า เป็นข้อมูลที่ผู้ใช้ต้องการ หรือเป็นข้อมูลที่จำเป็นต้องทราบ มีความละเอียดเพียงพอเพื่อนำไปใช้งาน

ความเป็นปัจจุบัน (Timeliness)

ประเมินเรื่องการเผยแพร่ข้อมูล การปรับปรุงข้อมูล และแผนเรื่องระยะเวลา

ความพร้อมใช้ (Availability)

ประเมินความพร้อมใช้ของข้อมูล รวมไปถึงช่องทางในการขอ หรือใช้ข้อมูล

รายการตัวชี้วัด (Indicators) ตามมิติการประเมินคุณภาพข้อมูล

- มีแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ
- มีกระบวนการหรือเครื่องมือตรวจสอบจุดผิดพลาดของข้อมูล
- มีการตรวจสอบความครบถ้วนของข้อมูล
- มีวิธีเก็บข้อมูลมีความเป็นกลาง น่าเชื่อถือ และ
ไม่สร้างข้อมูลที่มีอคติ
- มีการระบุค่านิยมและลักษณะข้อมูลที่ต้องการ

- ข้อมูลตรงตามความต้องการของผู้ใช้งาน และตามวัตถุประสงค์ของการใช้งาน
- ข้อมูลสามารถเข้าถึงผู้ใช้งานงานหลัก
- ข้อมูลอยู่ในรูปแบบข้อมูลที่เหมาะสมกับผู้ใช้งาน

- มีการเก็บข้อมูลภายใต้มาตรฐานข้อมูลเดียวกันทั้งหน่วยงาน
- มีการตรวจสอบรูปแบบข้อมูลภายในชุดข้อมูลเดียวกัน
- ข้อมูลมีความเชื่อมโยงและไม่ขัดแย้งกัน
- มีการใช้กฎ วิธีการตรวจวัดที่สอดคล้องกันทั้งหน่วยงาน รวมถึงหน่วยงานภายนอก
- มีการกำหนดบทบาทและผู้รับผิดชอบข้อมูล

- ข้อมูลมีการเผยแพร่ส่งต่อตรงเวลา
- ข้อมูลมีความเป็นปัจจุบัน
- ข้อมูลมีการเผยแพร่ข้อมูลในเวลาที่เหมาะสม
- มีการจัดทำปฏิทินเผยแพร่ข้อมูล

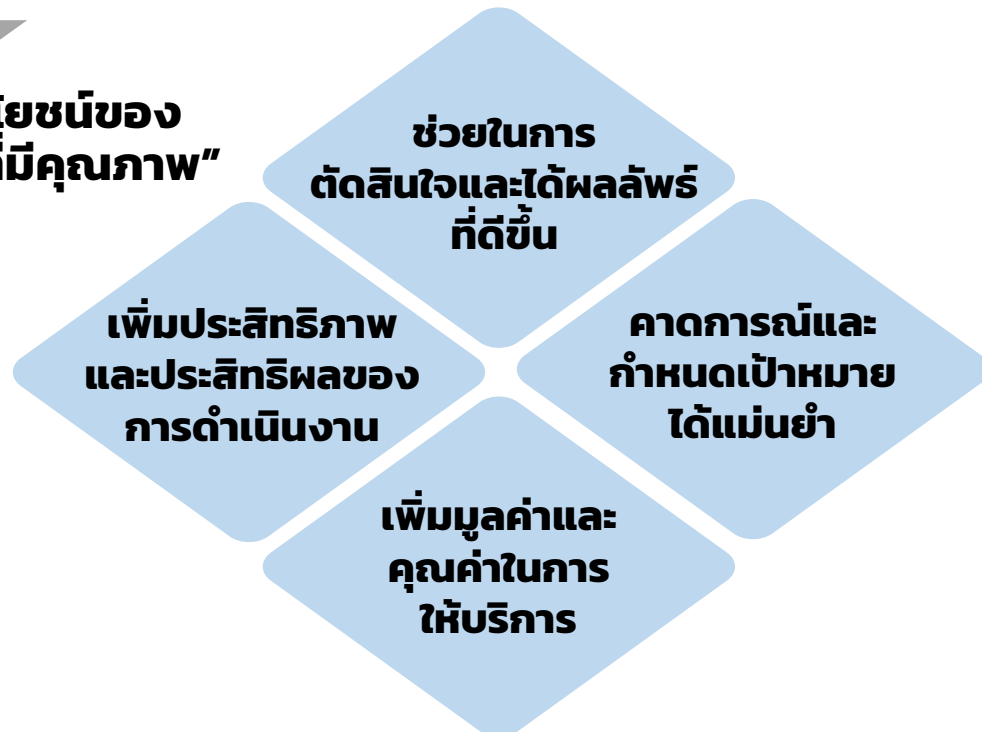
- ข้อมูลถูกจัดในรูปแบบที่พร้อมนำไปใช้งาน
- มีการเผยแพร่ข้อมูลที่เหมาะสมและสามารถเข้าถึงได้
- มีคำอธิบายข้อมูลที่ชัดเจน
- ข้อมูลสามารถอ่านด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ได้
- มีคำอธิบายขั้นตอนการขอข้อมูลที่เผยแพร่

“ข้อมูลมีปริมาณเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง แต่ส่วนมากพบว่า ข้อมูล ที่มีนั้นไม่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้เต็มที่”

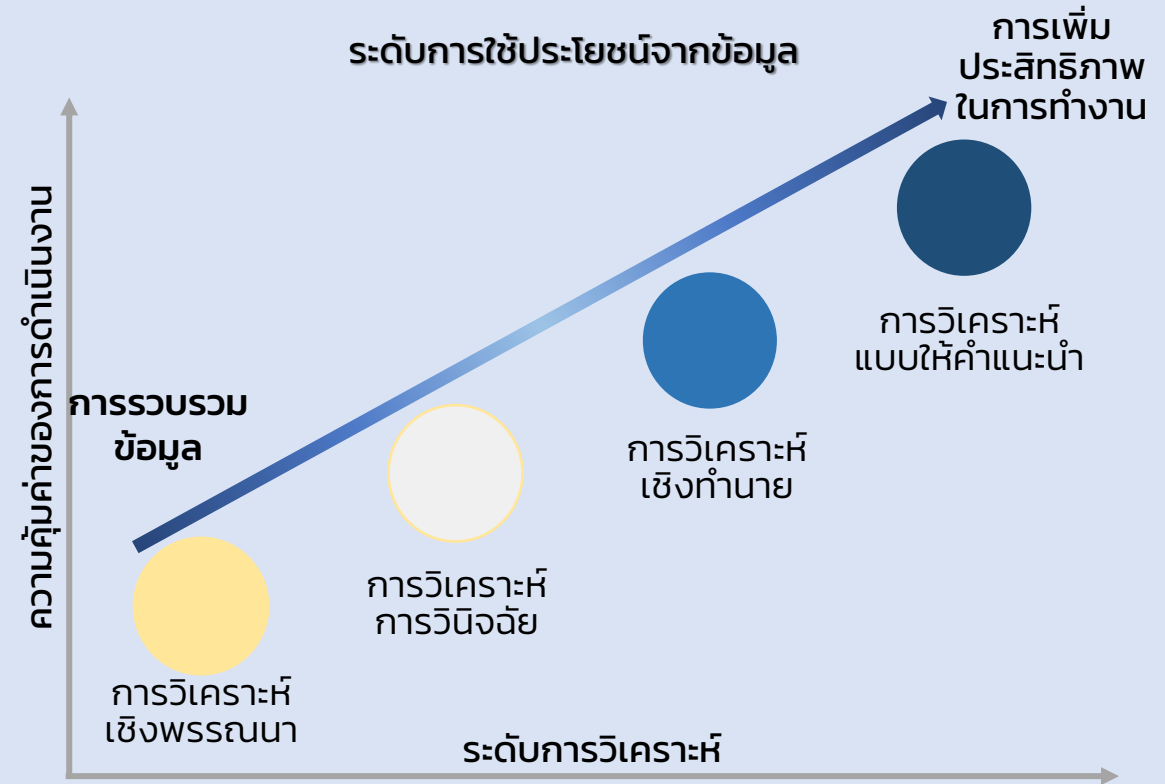
- การประเมินคุณภาพข้อมูลคือหนึ่งในกระบวนการรับประกันคุณภาพข้อมูลของหน่วยงาน
- ข้อมูลที่มีคุณภาพสามารถช่วยให้การปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและสร้างคุณค่าแก่องค์กรได้
- คุณภาพข้อมูลเป็นการวัดผลสัมฤทธิ์ของการจัดทำ “ธรรมาภิบาลข้อมูล” ภาครัฐ

“ประโยชน์ของข้อมูลที่มีคุณภาพ”

“การจัดการคุณภาพข้อมูลถือเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างความเชื่อมั่นของคุณภาพผลลัพธ์จากการวิเคราะห์ข้อมูล”

การประเมินคุณภาพข้อมูลสำหรับหน่วยงานภาครัฐ

กรอบคุณภาพข้อมูลที่ชัดเจน เป็นมาตรฐาน และเป็นที่ยอมรับของผู้ปฏิบัติงานร่วมกัน

- ลดความเสี่ยงอันเกิดจากคุณภาพข้อมูล อันจะส่งผลให้สาธารณชนเกิดความเข้าใจผิด และ กระทบกับความน่าเชื่อถือของหน่วยงาน
- เพิ่มความเชื่อมั่นแก่ผู้ใช้ข้อมูล ทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน
- เพิ่มประสิทธิภาพการทำงานให้กับระบบข้อมูล

การประเมินคุณภาพข้อมูล

การตรวจสอบปัญหา
คุณภาพข้อมูล

ข้อกำหนดเกณฑ์การ
วัดผลคุณภาพข้อมูล

การวัดคุณภาพข้อมูล
และประสิทธิภาพการ
ดำเนินงาน

การประเมินผลลัพธ์
คุณภาพข้อมูล

หลักเกณฑ์การประเมินคุณภาพข้อมูล สำหรับหน่วยงานภาครัฐ

กรอบการประเมินคุณภาพข้อมูล สำหรับหน่วยงานภาครัฐ (DQA Framework)

เครื่องมือการประเมินคุณภาพข้อมูลด้วยตนเอง

1 แบบตรวจประเมินการ
ควบคุมและ
ติดตามคุณภาพข้อมูล
(DQC Checklist)

3 แบบตรวจประเมิน
คุณภาพ
(DQA Checklist)

2 แบบประเมินคุณภาพ
ข้อมูลด้วยตนเอง
(DQA Self-
Assessment)

มรด. ว่าด้วยหลักเกณฑ์การประเมินคุณภาพข้อมูลสำหรับหน่วยงานภาครัฐ

สารบัญ

คำนำ

1. บทนำ

- 1.1 หลักการและความจำเป็น
- 1.2 วัตถุประสงค์
- 1.3 ขอบข่าย
- 1.4 บทนิยาม

2. แนวคิดการประเมินคุณภาพข้อมูล

- 2.1 สถานการณ์ด้านคุณภาพข้อมูล
- 2.2 ความสำคัญของการประเมินคุณภาพข้อมูล
- 2.3 แนวคิดการประเมินคุณภาพข้อมูล

3. ร่างหลักเกณฑ์การประเมินคุณภาพข้อมูลสำหรับหน่วยงานภาครัฐ (DQA Criteria)

- 3.1 กรอบการประเมินคุณภาพข้อมูลสำหรับหน่วยงานภาครัฐ (DQA Framework)
- 3.2 เครื่องมือการประเมินคุณภาพข้อมูลด้วยตนเอง

4. ภาคผนวก

- ภาคผนวก ก เครื่องมือการประเมินคุณภาพข้อมูลด้วยตนเองสำหรับหน่วยงานภาครัฐ
- ภาคผนวก ข หลักเกณฑ์การประเมินคุณภาพสถิติทางการสำหรับหน่วยงานภาครัฐ

กรอบการประเมินคุณภาพข้อมูลสำหรับหน่วยงานภาครัฐ (DQA Framework)

เครื่องมือการประเมินคุณภาพข้อมูลด้วยตนเอง (DQA Tools)

1. แบบตรวจประเมินคุณภาพ (DQA Checklist)

เพื่อตรวจสอบกระบวนการเตรียมข้อมูลที่มีคุณภาพ สำหรับ *ทีมผู้ประเมินคุณภาพข้อมูล*

2. แบบประเมินคุณภาพข้อมูลด้วยตนเอง (DQA Self-Assessment)

เพื่อวัดผลลัพธ์ข้อมูล (Data Output) ตามมิติคุณภาพข้อมูล สำหรับ *เจ้าของข้อมูล (Data Owner)*

3. แบบตรวจประเมินการควบคุมและติดตามคุณภาพข้อมูล (DQC Checklist)

ตามกระบวนการจัดทำธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ สำหรับ *ทีมผู้ประเมินคุณภาพข้อมูล/เจ้าของข้อมูล (Data Owner)* โดยใช้สำหรับประเมินคุณภาพข้อมูลในประเภทข้อมูลระเบียบ (Record) และ/หรือ Tabular Format Data ที่อยู่ใน Database ซึ่งเป็นข้อมูลที่สำคัญและหน่วยงานภาครัฐมีการใช้งานเป็นประจำ เพื่อส่งเสริมให้มีการนำเกณฑ์การประเมินคุณภาพข้อมูลไปปฏิบัติจริงในหน่วยงาน

รายการตัวชี้วัด (Indicators) ตามมิติการประเมินคุณภาพข้อมูล

แบบประเมินคุณภาพข้อมูล (DQA Assessment)

เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐใช้สำหรับประเมินคุณภาพข้อมูลด้วยตนเองตามมิติคุณภาพข้อมูลทั้ง 5 ด้าน

แบบตรวจประเมินคุณภาพข้อมูล

แบบตรวจประเมินคุณภาพข้อมูล			
คำชี้แจง	การตรวจประเมินคุณภาพข้อมูล (DQA Checklist) นี้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานให้ภาครัฐปฏิบัติตามข้อกำหนดในการประเมินคุณภาพข้อมูลของหน่วยงานราชการ หรือการดำเนินงานประเมินคุณภาพข้อมูล (DQA Checklist) ซึ่งมีรายละเอียดการดำเนินงานการประเมินคุณภาพข้อมูลตามข้อกำหนด 5 มิติ ได้แก่ ความถูกต้องและสมบูรณ์ (Accuracy and Completeness) ความสอดคล้องกัน (Consistency) ความทันเวลา (Timeliness) ความพร้อมใช้งาน (Availability) ความพร้อมใช้ (Accessibility) ดังนี้		
ชื่อหน่วยงานที่ดำเนินการประเมิน:			
ชื่อตัวชี้วัดการประเมินคุณภาพข้อมูล:	ตัวชี้วัดที่สามารถอ้างอิงจากตัวชี้วัดการดำเนินงานตามเอกสารแนบ		
ชื่อหัวหน้าหน่วยงานที่รับผิดชอบ:	ชื่อตำแหน่ง/ชื่อหน่วยงาน		
วันที่ดำเนินการประเมิน:			
วัตถุประสงค์การประเมิน:	เพื่อตรวจสอบความพร้อมของข้อมูลตามข้อกำหนดการดำเนินงาน		
ผู้จัดทำ:	ชื่อตำแหน่ง/ชื่อหน่วยงาน		
ผู้ตรวจ:	ชื่อตำแหน่ง/ชื่อหน่วยงาน		
วันที่ตรวจ:			
สถานที่ตรวจ:			
ข้อมูลพื้นฐานของข้อมูล:	ชื่อข้อมูล/ชื่อหน่วยงาน/ชื่อโครงการ		
วัตถุประสงค์ของข้อมูล:	ชื่อหน่วยงาน/ชื่อโครงการ		
ประเภทของข้อมูล:	ชื่อหน่วยงาน/ชื่อโครงการ		
วิธีการประเมินคุณภาพข้อมูล:	ชื่อหน่วยงาน/ชื่อโครงการ		
วันที่ประเมินคุณภาพข้อมูล:	ชื่อหน่วยงาน/ชื่อโครงการ		
ผู้จัดทำ:	ชื่อตำแหน่ง/ชื่อหน่วยงาน		
ผู้ตรวจ:	ชื่อตำแหน่ง/ชื่อหน่วยงาน		
วันที่ตรวจ:			
สถานที่ตรวจ:			

แบบประเมินคุณภาพข้อมูลด้วยตนเอง

แบบประเมินคุณภาพข้อมูล (Data Quality Assessment)				
คำชี้แจง	แบบตรวจประเมินคุณภาพข้อมูลนี้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานให้ภาครัฐปฏิบัติตามข้อกำหนดในการประเมินคุณภาพข้อมูลของหน่วยงานราชการ 5 มิติ ได้แก่ ความถูกต้องและสมบูรณ์ ความสอดคล้องกัน ความทันเวลา ความพร้อมใช้งาน ความพร้อมใช้			
ชื่อหน่วยงานที่ดำเนินการประเมิน:				
ชื่อตัวชี้วัดการประเมินคุณภาพข้อมูล:	ตัวชี้วัดที่สามารถอ้างอิงจากตัวชี้วัดการดำเนินงานตามเอกสารแนบ			
ชื่อหัวหน้าหน่วยงานที่รับผิดชอบ:	ชื่อตำแหน่ง/ชื่อหน่วยงาน			
วันที่ดำเนินการประเมิน:				
วัตถุประสงค์การประเมิน:	เพื่อตรวจสอบความพร้อมของข้อมูลตามข้อกำหนดการดำเนินงาน			
ผู้จัดทำ:	ชื่อตำแหน่ง/ชื่อหน่วยงาน			
ผู้ตรวจ:	ชื่อตำแหน่ง/ชื่อหน่วยงาน			
วันที่ตรวจ:				
สถานที่ตรวจ:				

แบบตรวจประเมินการควบคุมและติดตามคุณภาพข้อมูล (DQC Checklist) เพื่อเป็นรายงานสรุปผลการดำเนินงานขององค์กร

แบบตรวจประเมินการควบคุมและติดตามคุณภาพข้อมูล

แบบตรวจประเมินการควบคุมและติดตามคุณภาพข้อมูล				
คำชี้แจง	แบบตรวจประเมินการควบคุมและติดตามคุณภาพข้อมูลนี้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานให้ภาครัฐปฏิบัติตามข้อกำหนดในการประเมินคุณภาพข้อมูลของหน่วยงานราชการ 5 มิติ ได้แก่ ความถูกต้องและสมบูรณ์ ความสอดคล้องกัน ความทันเวลา ความพร้อมใช้งาน ความพร้อมใช้			
ชื่อหน่วยงานที่ดำเนินการประเมิน:				
ชื่อตัวชี้วัดการประเมินคุณภาพข้อมูล:	ตัวชี้วัดที่สามารถอ้างอิงจากตัวชี้วัดการดำเนินงานตามเอกสารแนบ			
ชื่อหัวหน้าหน่วยงานที่รับผิดชอบ:	ชื่อตำแหน่ง/ชื่อหน่วยงาน			
วันที่ดำเนินการประเมิน:				
วัตถุประสงค์การประเมิน:	เพื่อตรวจสอบความพร้อมของข้อมูลตามข้อกำหนดการดำเนินงาน			
ผู้จัดทำ:	ชื่อตำแหน่ง/ชื่อหน่วยงาน			
ผู้ตรวจ:	ชื่อตำแหน่ง/ชื่อหน่วยงาน			
วันที่ตรวจ:				
สถานที่ตรวจ:				

เพื่อตรวจสอบกระบวนการเตรียมข้อมูลที่มิ
คุณภาพ โดยทีมผู้ประเมินข้อมูล
 สามารถดำเนินการได้ที่ Sheet 1. DQA Checklist

เพื่อวัดผลลัพธ์ข้อมูลตามมิติคุณภาพข้อมูล
โดยเจ้าของข้อมูล (Data Owner)
 สามารถดำเนินการได้ที่ Sheet 1. DQA Checklist 2-1
 DQA_Self-Ass. และ 2-2 DQA_Self-Ass.
 Visualizer

เพื่อสนับสนุนการจัดเตรียมข้อมูลหลักฐานใน
 ขอบเขตของการจัดการคุณภาพข้อมูลสำหรับ
แจ้งให้รับทราบและใช้งานกันทั่วทั้งหน่วยงาน
โดยทีมผู้ประเมินคุณภาพข้อมูล/เจ้าของข้อมูล (Data Owner)
 สามารถดำเนินการได้ที่ Sheet 3. DQC
 Checklist

แนะนำเว็บไซต์
แหล่งข้อมูล เสริมพลัง สร้างความรู้
standard.dga.or.th

- DGA Thailand
- DGA Thailand
- DGA Thailand
- contact@dga.or.th